

Előfizetési árak:
 Egész évre ———— 12 frt.
 Félévre ———— 6 „
 Negyedévre ———— 3 „
 Egy hóra ———— 1 „
 — Egyes szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Pletz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó felszó-
 lamlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-és szám
 hová a lap szellemi részét illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Pax hominibus.

Nagybecskerek, december 21.

Karácsony. Már az ajtó előtt állnak a szent ünnepnapok, minden ház, minden szív ajtaja előtt. És a mint az ajtó kinyílik, legyen bár mily keskeny a nyílás, rögtön benn terem az ünnepi érzés, a boldogító békeérzelem; a házakban és a szivekben kigyullad a szeretet, a testvériség világossága, azé az emberi békeségé, mely párhuzamosan sugárzik a dicsőséggel az égi magasságokban.

Ó, Magyarország katolikus egyházának biboros primása, a ki magasztos állásának, szent hivatásának jelszavául e szót: „pax” választotta, a főrendiházban már tegnap megtűtötte az alaphangot a közelgő ünnepek isteni békehimnuszához, a mely visszhangzani fog minden magyar kebelben és milliószorosan visszahangzik minden hazafias szívvel.

Nem tudjuk, mint van szerkesztve a közös pásztorlevél, mely a legújabb püspöki konferenciák eredménye, nem tudjuk, mi a merituma; de Vaszary Kolos fellépte az utolsó ülésben, melyet a parlament a folyó évben tartott, csakis szelid hangot s alkotmányosan meg nem támadható tartalmat enged következtetni: ha a közös pásztorlevél az ország összes katolikusainak szól, akkor a biboros tegnapi enuncziációjá a haza minden lakójához, a ki honfi, van intézve, akkor az — ha szabad így szólunk — szóbeli pásztorlevél. Ezuttal ehez akarunk alkalmazkodni és azt a bizalmat meritjük belőle, hogy az a másik is, mely csak később jut a nyilvánosság elé, csak egyesíteni s nem szétválasztani akar, a békét s nem a békétlenséget fogja előmozdítani. A magyar katolikus egyház főpapja két akkordot fogott át, két bibliai szépségű képet tartott a nemzet szeme elé.

„Alkotmányos világban mindig voltak, — úgy mond a biboros, — mindig lesznek politikai hullámzások, különböző nézetek, ellentétes vélemények és szavazatok egy a közéletben, mint a parlamentnek mind a két termében. De valamint a tenger hullámai, bármily magasra emelkedjenek is, a tenger mélyén fekvő drága gyöngyöt nem érintik: úgy a mi politikai hullámzásunknak sem szabad a szívünk mélyén levő igazgyöngyöt, a király iránt való hűséget, szeretetet, odaadást érinteni.”
 Továbbá: „... a magyar szent koronának van egy drágakövekkel ékített aranyabroncsa, a mely a korona egyes részeit összeköti: legyen ez a jelképe annak az erős kapocsnak, azon szeretet lánczának, a mely az ugyanezen korona alá tartozó összes nemzetiségeket egy állameszme alatt egy koronás fővel összefűzi.”

Feltehető-e, egyáltalán képzelhető-e, hogy ugyanaz a kéz, a mely ezzel az isteni harmóniával telt akkordot megüti, disszonanciát akarjon? Képzelhető-e, hogy ugyanaz a kéz, mely mindenütt s mindenkor az embereket vigasztaló, sziveket fel-emelő „pax”-jelet tüzi ki, meggyújthatná a vallásháború, a kulturharcz fáklyáját? Nem képzelhető és nem is fog megtörténni. Annál kevésbbé, minthogy a magyar katolikus egyház két más érseke is, az egri és a kalocsai, ugyanattól a hazafiaságtól van áthevitve, mint az esztergomi; minthogy Samassa és Császka is épp oly nagybecskerei az állameszmét, az ország és a politikai nemzet osztatlan egységét, mint Vaszary. És a püspökök sem mások, mint metropolitáik. Téves emberek vagyunk mindnyájan s könnyen megtevév az emberi szellem, az emberi akarat, főleg ott, a hol az érzekeinkkel meg nem fogható dolog játszik bele az emberi cselekvésbe, a szent theoria a gyakorlati mindennapi élet prózájába. Megéshetik, hogy az egyik vagy másik püs-

pök lelki szorongatásában nem képes tisztán megkülönböztetni a határt a közt, a mi az Istené és a mi a Caesaré és annak ellenzésében, a mit az egyház meg-rövidítésének tart, tovább megy, mint kellene és szabad lenne. De kulturharczra Magyarországon soha sem kerülhet a dolog; nem létezik magyar, a ki az ellen-állásban még akkor is megmaradhatna, miután egy neki nem tetsző javaslatból törvény lett, a koronás, felesketett apostoli király szentesítését elnyerte.

Azért ki van zárva az, hogy a reformok mellett vagy ellen vivandó harcban, melyek az országban minden szellemet foglalkoztatnak, valamely méltóságos és befolyásos részről oly fegyvereket használjanak, melyek oly sebeket ejtenek, melyek a harc után is tovább vérzenek, csunya eltörölhetlen sebhelyeket hagynak hátra.

Nem; disszonanciához Vaszary Kolos és metropolitársai s méltó testvérei Samassa József és Császka György soha sem fogják kezűket nyujtani és mikor a szent béke boldogító ünnepe az ajtó előtt áll, mi sem tántoríthat meg bennünket ama bizalmunkban, hogy mindnyájunkra nézve, kik itt élünk a magyar szabadság és alkotmányosság világosságában, a gloria in excelsishez zavartalan, minden szívet és lelket betöltő fényben fog sorakozni a pax hominibus.

Egyházpolitika és pártkérdés. A „Pol. Corr.” budapesti levelezője megjegyzi, hogy habár az ellenzék szabadelvű elemei az igazságügyi bizottságban a kötelező polgári házasság mellett nyilatkoztak, ez még nem menti fel a kormánypártot abbéli kötelezettsége alól, hogy továbbra is szilárdul kitartván, egyedül biztosítsa a többséget a kormány javaslata mellett, annyival is inkább, mivel a már megindult klerikális áramlat Apponyi Albert gróf pártját már is szétrobbantással fenyegeti, és csupán Apponyi Albert grófnak az egyházpolitikai kérdésekben tanusítandó magatartásától függ, hogy mostani pártfeleit továbbra is össze tudja-e tartani.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Bernard, a boszorkánymester.

(Francia elbeszélés.)

Irta: Aurélien Scholl.

Beryls báró és báróné alig hat hónap óta voltak férj és feleség.

Damanti grófnő, a kis nápolyi, a felső leánynevelő-intézetben barátnője volt Beryls bárónőnek. Egy nap sem tudtak ellenni a nélkül, hogy egymást ne lássák, gondolataikat ki ne cseréljék!

— Miért vagy oly szomorú, kedvesem?
 — mondá egy nap Beryls asszonynak, — talán kártyázik a férjed?

— Nem hiszem s mégis mintha két nap óta nem volna az, mi aselőtt.

— Nos! hidd el nekem, nem jó bizonytalanságban élni. Van tőle hajad?

— Igen.

— Vedd magadhoz, ... tedd hozzá egy levelét... Csak van pár sorod tőle?

— Kétségen kívül.

— Nos! megyünk s tanácsot kérünk Bernard mestertől. Csodálatos egy ember. Ismeri a multat, a jelent és a jövőt.

— Messze van?

— A Montaigne utcában. Kocsim lenn van; fél óra alatt készen vagyunk.

— Nem lehet: férjem megtiltotta...

— Férjed mit sem fog megtudni.

Beryls asszony fölötte felindulva érkezett vissza. Bernard, a látnok, a jós mondá neki: „A haj gazdag ember haja. Voltak és lesznek kedvesei. E perczen is új cealen töri a fejét. Írása nem hagy fenn semmi kétséget ez iránt. Ugyanezen kéz írását ma is meg lehetne ta-

lálni az új czirkusz istállójának egyik öltözőjében...”

A báróné hangos zokogásra fakadt. Damanti asszony, a ki haza hozta, hiába iparkodott a dolgot kiverni a fejéből. Beryls báró épen haza érkezett sétalovaglásáról.

— Nem helyesen cselekedett, — szólott feleségéhez — hogy ma reggel nem jött a városerdőbe. Feleséges idő volt.

A báróné ajkába harapott s szárazon mondá:

— Féltém, hogy feszélyezném önt.

— Feszélyezni engem? — mondá a báró elcsodálkozva.

— Igen, uram — válaszolta a báróné, — az ön írása egy szoknyahős írása, s haja egy Don Juan haja.

Felállott s zokogva szobájába távozott.

A báró Damanti grófnő felé fordult s arczát oly különösnek találta. Megértette. A kis nápolyi nagyon csinos, nagyon vallásos, de nagyon babonás volt. Egész nap kézből-jóslóhoz, kártyavetőhöz futkosott.

— Grófnő, — mondá — látom, hogy ön kéréssem s tilalmam daczára feleségemet valami jóvendő-mondóhoz vezette.

A kis grófnő megrettenve tördelte:

— Nem találhattam ki...

— Természetesen s ezért kellett a jóvendő-mondóhoz menni. Most láthatja meggondolatlansága következményeit. Egyenletlenség, az első házamban. S ehhez olyan kedves kis teremtsére volt szüksége, mint ön.

Damanti grófnő nagyon meg volt indulva.

— Bocsnát! — mondá, kezet nyujtva a bárónak.

— Mindenekelőtt jóvá kell tennie a bajt, a mit okozott. Hova vitte Margitot?

— Bernard mesterhez.

— Ki az, mi az?

— Csodálatos ember; egy személyben Edmond a kártyavető és Desborolles, a kézből-olvasó.

— Hol lakik?

— Montaigne-utca 6.

A báró vette a kalapját.

— Talán csak nem fogja őt megverni? — kiáltotta Damanti asszony.

— Legyen nyugodt.

— Tegyen úgy, mintha jóslatni akarna magának.

— Igazsága van.

— Vigyen egy fűrt haját.

— Van a medaillonomban.

— S néhány sor írást...

— Eppen itt van a báróné levele az íróasztalomban. Mindjárt megtudom: mennyire képes menni a szemfényvesztő a szemtelenségben.

A báró alig tette ki a lábát az ajtón s Damanti asszony futott Margithoz.

A báróné éppen a báró komornyikját kergette el a szolgálatból.

— De méltóságos báróné, — hebegte a fiatal ember, hiszen én semmi rosszat nem követtem el.

— Hát soha sem vitt levelet az új czirkuszba?

— Soha.

— Nem adott titokban leveleket férjemnek?

— Soha, méltóságos báróné!

— Tudom jól, hogy czinkostársra volt!

— Esküszöm, méltóságos báróné, hogy...

— Elég. Szedje össze holmiját s menjen. Ne lássam többé!

Margit bámulattal hallotta, hogy férje a Montaigne-utczába ment.

— Csak nem vitt magával fegyvert? — kérde a grófnőt.

— Nem hiszem, — válaszolta a grófnő.

HIREK.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Malirsch Károly eperjesi törvényszéki joggyakornokot a zombolyai kir. járásbíró-sághoz aljegyzővé nevezte ki.

— **Pénztárvizsgálat.** A vármegye alispánja ma tartotta meg a szokásos havi pénztárvizsgálatot, mely alkalommal a vármegye pénztárait beható vizsgálat alá vette és azokat teljesen rendben találta.

— **Karácsonyfa-ünnepély a városházán.** Karácsony ünnepén sok mindenben keresünk és találunk örömet, mert a vallásos hagyományokon kívül annyi kedves momentum fűződik a karácsonyhoz, a mennyi az év egy ünnepéhez sem. Nem hiába hívják a szeretet ünnepének, mert igazán az, hisz nemcsak a szalonnák előkelői számára halmozódik össze sok drága emlék, hanem az emberbarátok jóvoltából a kunyhók szegényeinek is jut ajándék, a mely nekik talán becsesebb, mint a gazdagnak bármely drága ékszer. Hideg van az utcákon. Halványak, elgémberedtek az iskolás gyermekek szegényei, feslett ruháikban dideregve simulnak egymáshoz, kivált a leányok, a kik csak a kirakatokból ismerik az aranycsengős fehér bárányt, a hajas bábút, kis kemenczét, dominót és az uri házak gyermekszobáinak egyéb kincseit. Némelyik gyermekén alig van valami ruhának nevezhető. Foszlányos rongyok lógnak le a vézna csepp-ségről, a kinek az életén kívül semmije, talán senkije sincs. El sem képzelhető, hogy a közeledő tél szigorú fagyában mivé lennének a gyermekek, ha nemeskeblű emberbarátok fel nem karolnák ügyüket. Ezeknek a jószívűségére appellál évről évre a fáradszató Loga Szilárd, városunk alkapitánya s hogy minő sikerrel, tanubizonyossága lesz az az ünnepély, a mely e hónap 24-én, vasárnap délután három órakor megy végbe a városháza nagytermében. Diszes karácsonyfán libegő gyönyörűségek: az asztalokon pedig 63 vadonatúj téli ruha melengető kellemetessége várakozik e napon 45 fiú és 18 leány szegény iskolás gyermekre, a kiket tetőtől talpig fel fognak ruházhatni abból a jelentékeny összegből, a mit Loga Szilárd részint magángyűjtés, részint egy színi előadás tisztí jövedelme után szerzett össze. A szép ünnepélynek remélhetőleg nagyszámu emberbarát jelenléte adja meg a külső keretet.

— **Helyszíni tárgyalás.** Daniel László alispán Szilárdy Albert m. aljegyzővel tegnap N.-Kikindán járt és megtartotta a közgyűlés által elrendelt tárgyalást a különböző hitfelekezetek községi segélyezése tárgyában beadott felelkezés következtében elrendelt adatok beszerzése iránt. Ezen tárgyaláson a megye megbízottjaiként: Kikinday Ferencz és dr. Bogdán Zsivkó szerepeltek, a különböző hitfelekezeteket pedig: Kásztory János, Petrovics Milán, Németh Antal és Fekete József képviselték. A tárgyalás több órai időt vett igénybe. Az alispán még a tegnapi nap folyamán visszatért Nagybecskerekre.

— Akkor meg fogja fojtani a szerencsétlen jövendőmondót.
— Magam is félek, — mondá Damanti grófnő.
— Kényszeríteni fogja, hogy vegye vissza a szavát... majd tisztességes életet s jó erkölcsöket igazoló bizonyítvánnyal jön haza.
— Ki tudja? — veté oda a grófnő.
— Azt hiszed nem fog ráállani Bernard?
— Kemény ember az... Azt mondta nekem tegnap, hogy ő az igazság rabszolgája; fenn fogja tartani állításait.

A két fiatal asszony majdnem egy óra hosszáig a legkülönbözőbb találgatásokba volt merülve. Végre kocsi állott meg a kapu előtt s a báró belépett a szobájába, mely egyszersmind dohányszója is volt. Újjával megnyomott egy gombot Szobaleány sietett elő.

— Hol van József? — kérdé a báró.
— A báróné asszony elküldötte.
— Ah!
— Ment magának szobát keresni, s mindjárt visszajön a holmijáért.
— Jól van. Ön ugyanazt teheti.
— A báró ur elküld?
— E pillanatban távozni fog. Ne lássam többé!

A soubrette sirva távozott.
A báró izgatottan járt fel s alá a szobában.
— Ostobaság! — mondá. — Az az ur hosszú fekete talárjában, vörös övével, mint valami kis városi fogász... Milyen nevetégesen festői! A szoba teketével bevonva, azok a kitömött baglyok, a melyek úgy merednek rád úgy szemekkel... azok a gyíkok a sajtborító üveg alatt... halálra nevetelné magát az ember! Mégis, az a kontár, az a boszorkánymester mondott bizonyos dolgokat, amik megleptek... „A haj egy nagyvilági hölgy haja... fiatal,

— **Beteg lovak.** A Felső Muzslyán lévő lóállományban rühkór lépett fel. Eddig 14 rühkóros és 106 rühgyanus ló találtatott. Reitter főkapitány ez okból szükségesnek látta a muzslyai telepet úgy a kocsi- mint a lóközlekedéstől elzárni, mire a közönséget különösen figyelmeztetjük.

— **Uj állomások.** Mint megbízható forrásból értesülünk, január elsejétől fogva a Nagy-kikinda nagybecskereki vasuton két új állomást léptetnek életbe. Az egyiket Török-Becse és Beodra között létesítik Vinczemaajor néven, a N.-Kikinda és Karlova között azelett fenn állott Váalom állomást pedig újból életbe léptetik.

— **Ismétlő tisztli iskola Szegeden.** A honvédelmi miniszter rendelete folytán minden évben december hó 1-től ismétlő tanfolyamokat állítanak föl a kerületi parancsnokságok székhelyein, melyekbe az aktivált tartalékos tisztek lesznek berendelve, hogy ottan katonai ismereteket gyarapítsák. Egy ilyen tanfolyamot Szegeden állítanak föl e télen kivételesen január 1-ével és két havi tartammal, melybe a szegedi 5. honvéd gyezedről Preszly Aladár, Wertheim Lajos és Far kas Jenő, a szabadkai 6. honvéd gy-ezredtől Pelikán György, a verseczi 7. honvéd gy-ezredtől Benesch János és Putnik Béla, a lugosi 8. honvéd gy-ezredtől Koczor Géza, Antal Imre és Piukovits Dénes hadnagyok lettek berendelve. A tanfolyam parancsnoka Kiss Zsigmond őrnagy, kerületi segéd tiszt lesz.

— **A muzslyai szegények karácsonya.** Rónay főispán gondoskodása folytán a Muzslyán lakó szegény gyermekek sem fogják nélkülözni a karácsonyi örömeiket. Folyó hó 23-án ugyanis 12 szegény gyermeket fognak a Muzslyán felöltöztetni s az iskolában felállított karácsonyfán megtalálják azt a sok édes dolgot, mely nélkül a gyermeki szív nem tudja elképzelni a Jézuska ünnepét.

— **Két krajczárért elítélve.** Érdekes ügyet tárgyalt tegnap az aradi kir. törvényszék A Solymossy-uradalomban szolgáló Kovács Gábor béres, a mezőn dolog közben megéhezvén, levett a szekérről négy „urasági“ rópát 2 kr. értékben és megette. A gazdája, ki többszörös milliomos, ezért bűnvádi feljelentést tett a béres ellen. Tegnap volt a végtárgyalás ebben az ügyben. Az uraság semmi kérésre nem akart elállni a vádtól s a szegény bérest 1 napi fogházra ítélte a kir. törvényszék.

— **Felbontott szerződés.** A nagybecskereki rétlecsapoló társulat Grossmann Zsigmond vállalkozóval, ki szerződésénél fogva köteles volt a csatorna kiásatási munkálatokat 1894. január 31-ig elvégezni, a szerződést felbontotta. A társulat a munkát házilag fogja kezelni.

— **Üngyilkos gazdász.** Sopronból írják, hogy Tárnok Miklós, Topolyára (Bácsmegeye) való 21 éves fiatal gazdász, a ki a keszthelyi gazdasági tanintézet hallgatóival egyetemben

tanulmányut közben Sopronban időzött, tegnap revolveréből golyót röpített agyába és azonnal meghalt. Üngyilkosságának okául zilált anyagi viszonyait mondják.

— **Zendülés Mramorákon.** Temesvárról írják nekünk, hogy Mramorákon a bíróválasztás alkalmával a község népe ellene szegült a hatósági intézkedéseknek és megtámadta a csendőröket, a kik kénytelen voltak fegyvereiket használni. A csendőrök golyói két embert megöltek, négyet pedig súlyosan megsebesítettek.

— **A közeledő szezon.** Az ember akkor a legtűrelmetlenebb, a mikor várnia kell. Epen ezért a szezon legidegeesebb része a tél két első hónapja, a mikor a mindig nyughatlan közönség még csak készül az igazi életre. Még nincsenek bálók, házi mulatságok, még csak báli értekezletek és báli meghívók vannak; a legjobban érdekelt női közönség még nem tudja, milyen meglepetéseket és ujtásokat szül a vajdó szezon. Egyelőre a divatlapokat tanulmányozza, a jour fixek ujonnan megállapított napjait jegyezgeti és a régi udvarlók sorából törli — az új házásokat. Az unalmas hosszú estéken azokról a hosszú, de hamar tűnő estékről álmodnak, a mikor aranycsillagos gazeruhában, millió lángtól fényes teremben kosarazzák ki a későn jelentkező Larechotkat. Es épen azért, mert most csak álmodnak, kellemesebbek ezek az esték a haut saison éinál, a mikor a valóság nem mindig vált be minden reménykedést. Így a szürkébb hónap, a december a legrözsaszínűbb álmok ideje.

— **A derék párdányiak Jókainak.** Párdányról írja levelezőnk: A párdányi casinó-egylet ez évi december hó 16-án tartott évi rendes közgyűlésében egyhangulag, élénk lelkesedéssel vette tudomásul a választmányának azon jelentését, hogy Jókai Mór koszorus irónk összes műveinek egy példányára — részben magángyűjtés, részben az egyleti pénztárba befolyt összegből előfizetett s hogy jövő év január 6-án a casinó helyiségeiben Jókai-ünnepélyt fog rendezni. A párdányi casinó-egylet ezen hazafias cselekménye annál dicsőretre méltóbb, mert a tagok háromnegyed részben német anyanyelvű honpolgárok, a kik ezuttal is tanujelét adták annak, hogy a korral lépést tudnak tartani, a hazafias eszmék iránt helyes érzéssel bírnak, s közöttük a „Schulverein“ konkolymagvai mindenkor mostoha talajra találnak.

— **Gulyást evő bakkecske.** Jedleseeben egy korcsmárosnak olyan bakkecskéje van, a melyik naponként egy adag gulyáshust fogyaszt el ebédre. A nagy, fehér, veszekedő kedvű állat ezenkívül csak egy liter sört és egy jó nagy darab kenyeret kap az ebédjéhez és valamennyit kitűnő étvágygyal költi el. A civilizált állat tehát nem kevésbe kerül a gazdájának.

— **Karácsonyfia Wekerlének.** Apák és anyák legnagyobb gondját képezi most a karácsonyfia bevásárlása. De bezzeg az apróság, a

még most tisztességes, de már forr a fejében... „Igaz! Margit néhány nap óta egészen megváltozott...“

„Ne higgyen nekik, — folytatta a boszorkánymester, — ne higgyen a szobaleányoknak! És az irás! Az irás egy szenvedélyes asszony irása... heves, nyugtalan természet... A ki ezt írta, az előbb-utóbb elbukik! Hozzá nem méltó szerelem... viszony egy semmirekellővel, aki a faképnél fogja hagyni...“ Lehetséges ez? De mindezt örültség között is meglepnek bizonyos részletek... Hogyan tudta volna Bernard, az a boszorkánymester mindazt az „ujjából“ kiszopni, amit a báróné magaviseletéről mondott a társaságban s a színházban? s a mi mind igaz. Mind kaczerabb-kaczerabb lesz. Rosszul titkolja tetszavágyát... El kell hagynunk Párist; el kell temetkeznünk a falun; majd meglátom, hogyan viseli magát velem szemben a számkivetésben.

Margit és Damanti asszony átmentek a szalonon.
— Szabad! — kérdé a grófnő.
— Tessék, — mondá a báró s maga nyitott ajtót.

— Ön elküldötte komornámat? — kérdé a báróné.
— Igen, asszonyom.
— Szabad kérdezni ennek a rögtöni intézkedésnek az okát?
— Ön elkergette a komornyikomat?
— Igen, uram.
— Nem lennék indiskrét, ha megkérdezném az okát ennek a hirtelen helyvesztésnek?
A báróné szárazon válaszolta:
— Talán tudják az uj czirkuszban.
— Az uj czirkuszban? — kérdé a báró elképedve.
— Igen, uram.
— Talán megzavarta az előadást?

— Menjen, ne gyermekeskedjék. Ön nagyon jól tudja, mit akarok mondani...
— Biztosítom...
— Jól van, uram; tudom mit tartak ön felől.

A báró neje elé állott.
— Mit mondott önnek az a boszorkánymester, asszonyom?
— És mit mondott önnek, uram?
— Nekem úgy látszik, az ön lelkiismerete nincs egészen rendben!
— És ön: kézzel fogható, hogy ön bűnösnek érzi magát!
Damanti asszony közbeszólt:
— Nem mondott semmi komolyat — mondá engesztelő hangon.
— Ön azt hiszi? — válaszolá a báró gunyosan.

E pillanatban a lakosztály csemettyűje halkán megszólalt.
— Látogatás! — dörmögte a báró — még csak ez kellett.
— Talán a szabóm, — mondá a báróné.
— Az a melléklépcsőn ment volna fel.
— Talán csöngetett s mert nem volt ott senki...
— Magam megyek kinyitni, — mondá a báró, jókedvet színelve.

Betette maga után a dohányszó ajtaját s átment az előszobán.
— Beryls báró ur? — kérdé egy körülbelül harmincz éves ember, gombos kabátban, kalappal a kezében.
— Mit akar ön? Én vagyok.
— Hallottam, hogy a báró urnak komornyikra volna szüksége.
A báró végignézte az embert s a meglepetéstől hahotára fakadt.
— De hiszen... lehetetlen csalódnom! — mondá, én láttam önt ezelett két órával.

no meg nagyok is, nem kisebb kíváncsisággal várják, hogy mit is hoz nekik a kis Jézus karácsonyra. — Wekerle is azok közé tartozik, a kiktől nem feledkeznek meg az angyalfia. Az ajándék a „Magyar Hírlap” közlése szerint, egy telefon lesz, mely összeköti a miniszterelnök budapesti lakását Dános-sal, birtokával, a melyet tehát eszentul személyesen dirigálhat — Budapestről. Barátai készítették a jó gazdának ezt a kellemes meglepetést.

— Mulatozó hiénák. Hogy mily irány harapodik el egyes vidéki hírlapi vállalatokban, annak ékes jellemzését megemlítjük egy kiskunsági hírlap legutóbbi számának hosszabb közleményét, mely egy esküvőről számol be, mondván: „ettünk mint a hiéna, ittuuk mint a gödény és táncoltunk mint a veszekedett fene.” Referációját azzal végzi, hogy a hiénák és a gödények „sorban kidültek.”

A kalabriaszparthie a főkapitányság előtt.

— Egy hiányos terecz. —

(Főkapitánysági helyiség. Az ablakon át széles sávoiban ömlik be a téli nap hideg aránya, odattiz az asztalon fekvő halom aktára, sugaras küllőjének széle meg-megvillan a főkapitány finom arczán, a ki íróasztala előtt ülve parancsot ad a felek elővezetésére. Csoszogás. Kopogás. Az ajtó nyílik s három toprongyos, Bassermann-féle alak csetlik-botlik a hivataloszába.)

Főkapitány (felette nyájasan): ?

Wupprich Engelbert (előlép, nagy piszmogás közt szemből egy csomó gyűrűt, piszkos kártyával hozakodik elő, majd kissé bátrabban nagy adag lelkiismeretességgel kever. Ezután két társát magához intve, siri hangon megszólal): Nagyságos főkapitány ur, játszott-e már klubriást?

Főkapitány (változhatatlan nyájassággal): ??

Wupprich (alapos tanulmányra való szakavatottsággal osz): Ide figyeljen, drága főkapitány ur. Sziveskedjék felvenni a kártyáját!

Főkapitány (gépies bámullattal veszi fel az elibe osztott kártyákat és kissé szigorított nyájasságot erőltet magára): ???

Wupprich (bizonyos hévvel): Vasárnap délután klubriáshoz ültünk a Stelzfusz Lébilvel meg evvel a (megsemmisítő tekintetel vetve a panaszlottra) becsületes emberrel, ni.

Főkapitány (szigoruan): Wupprich, meg fogja most már talán mondani, hogy mit akar ezzel a kártyacsomóval?

Wupprich (méltatlankodva): Ha nem méltóztatnék minduntalan félbeszakítani, már régen megmagyaráztam volna...

Főkapitány (megadásteljesen néz maga elé): !!

Wupprich (némi ironiával): ... Tanult ember vagyok, három esztendeig ügyvédnél is voltam írrok... Azt hiszem, hm! (itt szóló a körülények által csak hiányosan okadatolt önelégültséggel simogatja magát tekintetével végig), hm! azt hinném, hogy ezt észre is venni rajtam. Tudom is azért, hogy miképpen kell egy „eset”-et világoosan előadni...

Főkapitány (méla rezignációval): Jó, jó, barátom, de csak röviden, ha szabad kérem...

Wupprich (diadalmasan hordozva körül a tekintetét): Köszönöm a gráciát nemes főkapitány ur! (Köhint). Tehát ott hagytam el, hogy vasárnap délután ezzel a két társammal klubriáshoz ültünk. Szürke homály...

— Nem gondolnám, uram.

— De ha mégis!

S hirtelen feltárva a dohányzó ajtáját kiáltá:

— Bárónő, jöjjön csak egy pillanatra, kérem. Megismeri ezt az urat?

— Ah! — Uristen! — kiáltá a báróné s majdnem kövé változott az ijedségtől, — hiszen ez Bernard, a jövődömondó!

— Kétségkívül, — szólott a báró — ön Bernard, a boszorkány-mester.

— Tévedés — mormolta az ember.

— Határozottan felismertem önt, — tevő hozzá a báróné — ön mondta nekem, hogy férjem szoknya-hőse, valóságos don Juan...

— Ön mondotta, hogy nőm szenvedélyes természetű s hogy előbb utóbb...

— Borzasztó! — sutogta a bárónő.

— És most, nem fog ön innen kimenni, míg meg nem magyarázza ezt a dolgot.

A látogató mintha egyszerre maga előtt látta volna legközelebbi jövőjét!

— Jó isten! uram, ez olyan egyszerű dolog, Bernard mester Londonba utazott fizetési dologban, mert hát a mi dolgunk is csak fizet. En két évig voltam nála szolgálatban s jól megfigyeltem, hogyan csinálja a mesterségét. Nyolcz napom levén, felöltöttem jelmezét s jószoltam helyette, hogy egy kis pénzt szerezzek magamnak!

Erre az ál-jövődömondó hirtelen kiosont az ajtón, míg Beryls báró és báróné jobbra balra dültek nevetgélve, az egyik egy támlásszékhöz a másik a kerevetre.

Damanti grófné sem tudta magát tartóztatni, hangos kacajra fakadt.

— Nos? — kérdé hirtelen a báró, — megy-e még kézből olvasóhoz, kártyavetőhöz?

Válasz helyett a fiatal asszony férje karjaiba vetette magát. Még most is ott van.

Főkapitány (hájdalmas szisszenéssel): De talán hagynék ezt a regényíróknak...

Wupprich (erős nyomatókkal): ... Szürke homály borongott a teremben, mert mivelhogy felleges volt az égboltozat és a kaján vendéglős (itt szóló roppant megvetéssel köpött a padlóra) nem akart lámpát gyújtani. (Pár pillanatig hallgat, majd mikor senki se szól ellene, tovább folytatja.) Mi azért játszottunk a sötétben is, mert ez a (panaszlottra mutatva) becsületes ember — Zulez Marci a neve — nagyon benne volt a szöszben és erőnek-erejével regrezálni akarta magát, pedig három mestert mondunk s a harmadik is letelt. Kiosztottam hát megégyszer — én rajtam volt éppen az osztás sora — megnézzük a kártyánkat. Zulez elkiáltja magát, hogy: tők! Jól van, mondok magamban, nálad van a filkó? mert, hogy az alsó meg a tizes nálam volt tökből. Azt mondja, ne törődjem vele. No, no, mondok, csak tréfa, — azután kiosztom a többit is, a magamét meg szokás szerint gusztlalom. Mindjárt az első kártya a tökfilkó volt, azt hittem, megpukkadok. Kontral ordítom. En voltam a kijátszó. Terecz! mondok — filkóig tromfban. Hui a ragyogóját... szikrázott-e már a szeme nagyságos főkapitány uram a sötétben...?

Főkapitány (minden nyájasság hiján): Hallja maga, Wupprich, ha mindjárt...

Wupprich (lázás gyorsasággal): ... nem? nekem igen. Alig, hogy kimondtam a tereczem, ott fekdütem a székem mellett, a szemem szikrát vetett, annál láttam, hogy a makfilkót néztem tökfilkónak... a sötétben... Az a pofon (mondá ünnepléses lassúsággal) egy ól' pofon volt...

Főkapitány (egészen megtörve): Elég, tehát egy pofon. Zulez, hogy tudta maga a kenyeres pajtasát bántalmazni?

Zulez (megilletődve): Ha tudtam volna, a mit a pofon után megtudtam, hogy Wupprich pajtas magamagát tartotta a tereczhez hibázó tökfilkónak... ő legalább azután úgy adta elő... két bizony nem ütöttem volna meg — olyan nagyon.

Főkapitány (közbeváág): Jó, jó, tehát maga nem volt rossz szándékkal... lássa... tán ki is békülhetnének... ez a dolog úgy se ide, hanem a járásbírósg elé tartozik...

Wupprich (elérzékenyülve): Hát hiszen ha nem rossz szándékból tette... nem volt meg a dolus, amint az ügyvéd urak mondani szokták...

Stelzfusz Lébi (a ki eddig pártatlan fensőbb-séggel hallgatott): Ajjaj, de hogy is sem nem volt ott dallesz; (mialatt Wupprich és Zulez megindultan zokognak egymás keblén, kezével merész kört suhint a levegőbe) volt ott khérem alásan ollejan dallesz, mint egy ház! Cab.

Táviratok.

A király megint egészséges.

Budapest, decz. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják, hogy a király, a ki meghülése következtében tegnap és tegnapelőtt senkit se fogadhatott s az osztrák muzeumban előre bejelentett látogatását se tehetette meg, ma már jobban érzi magát s egészségi állapota annyira megjavult, hogy délelőtt kihallgatást is adott.

Koaliciós minisztérium Szerbiában.

Budapest, december 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból telegrafálják: A királyt a szélső-radikálisok egyre követelőbbé váló magatartása nagyon felháborítja. Benfentes politikai körökben azt mondják, hogy a fiatal király el van rá szánva, hogy a radikálisokkal szakít. Már tárgyalásokat is kezdett, hogy a szabadelvű, haladó és mérsékelt radikálisokból koalíciót alkosson, és köréből új kormányt alakítson.

A Crispi-kormány bemutatója.

Budapest, decz. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából telegrafálják: Az olasz parlament mai ülésén mutatta be magát az imént megalakult Crispi-minisztérium. Az ülés elején kellemetlen incidens történt: a karzatról egy asztalos mindenféle gyalázó szavakat kiáltott le a terembe. A „közbeszó”-t a rendőrség vette pártfogása alá. Crispi nyilatkozatát a balpárt tetszésnyilvánításokkal fogadta, a jobb oldal pedig többször ohó kiáltásokban tört ki. Az új miniszterelnök többek közt azt mondta, hogy Olaszország helyzete olyan komoly, a milyen még eddig soha sem volt. „Ha veszély fenyeget, mindnyájunknak össze kell tartanunk a közös védekezés céljából. Elérkezett az idő, a mikor az országtól nagy áldozatokat kell követelnünk.”

A gyorsvonatok vége.

Budapest, december 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint feltétlen biztos forrásból értesülök, Lukács Béla kereskedelemügyi miniszter a közlekedésügyre rendkívüli mértékben kiható reformra tökéltte el magát. Már a legközelebbi időben megszünik a magyar államvasutak kezelésében levő összes vonalakon a gyorsvonatok közlekedése és helyökben gyorsított személyvonatok közlekednek. Kivételt ez alól a reform alól egyedül a keleti expresszvonat képez.

Berde Mózes végrendelete.

Budapest, december 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma tárgyalta a kir. tábla azt a felebbezést, a melyet Berde Béla és társai, a kik tudvalevőleg azzal vannak vádolva, hogy hamis szóbeli végrendelet gyártása céljából szövetkeztek, a vizsgálati fogságban tartásukat elrendelő törvényszéki végzés ellen beadtak. Minthogy a bűnügyi vizsgálat már befejezést nyert, s így a vizsgálat meghusításától már nem kell tartani, a királyi tábla a vizsgálati fogság megszüntetése mellett, vádlottaknak azonnali szabadon bocsátását rendelte el.

Jurány Vilmos †.

Budapest, december 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Jurány Vilmos, a Franklin-társulat igazgatója, ma meghalt.

Nem lesz újabb encziklika.

Budapest, december 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából telegrafálják: Több lap által közölt jelentésekkel és hírekkel szemben itteni jól értesült körökben konstatálják, hogy nem Vasary hercegprimás, hanem Schlauch bibornok fog Rómába jönni, ki biborosi biretumát még nem kapta meg. Így tehát esznek azon kombinációk, melyek azon akcióra vonatkozott volna meg Galinberti bibornok volt nunciussal, hogy a pápát arra bírják, hogy magyarországi ügyekről új encziklikát bocsásson ki. Ezen encziklikára vonatkozó híresztelések nem valóak, minthogy a pápa csak nem rég fejtette ki mérsékelt hangon és kielégítő módon tanácsait Magyarország egyházpolitikai helyzetéről.

Elvetett semmisségi panasz.

Budapest, december 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Salamon Ödönnek, az „Egyetértés” belső munkatársának a Montbach-Bokros ügyből keletkezett s a budapesti sajtóbírósg előtt minap tárgyalt sajtópörével ma foglalkozott a kuria. A panaszt tudvalevőleg a kir. főügyészesség emelte Salamon ellen egy hosszabb közlemény miatt, melyben azt írta meg, hogy Bodor László kolozsvári törvényszéki bíró megmutatta neki a szenzációs Bokross-bűnpör iratait s előtte szóval is tett oly értelmű nyilatkozatot, hogy a képviselőház volt alelnöke az ellene emelt vádakkal szemben nem valami tisztán áll. Bodor bíró tagadta az állítások valóságát s mivel azokat Salamon bizonyítani nem tudta, az esküdtek vékesnek mondták őt a rágalmazásban, a miért is a sajtóbírósg két havi fogházra ítélte. Az elítelt hírlapíró nyolcz semmisségi okból álló panaszt adott be, de a kuria ezt mind elvetette.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint f. évi december hó 16-tól kezdve további intézkedésig Budapest keleti p. u. Szabadka-Dálja között a Budapestről este 9 óra 45 perczkor induló és Dáljára d. e. 10 óra 18 perczkor érkező, valamint a Dáljáról d. u. 4 óra 57 perczkor induló és Budapest keleti p. udvarra reggel 7 órakor érkező vegyes vonatknál I. és II. osztályu közvetlen kocsit fog közlekedni. Budapest, 1893. december hó. Az igazgatóság. (Utánnymat nem díjaztatik.)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1893. évi október hó 1-től.

Nagybecskerek-Nykikinda			Nagybecskerek - Versecz			Versecz - Nagybecskerek			Szécsány - Párdány		
Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.
1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3
Versecz ind.	—	—	220	Budapest ny.p.u.ind.	700	—	Báziás ind.	405	1145	Budapest ny. p. u. ind.	700
Párdány	—	—	350	Temesvár	950	—	Temesvár	—	12—	Nagybecskerek	805
Nagybecskerek	550	1225	740	Nagykikinda	320	—	Versecz	540	220	Szécsány	925
Ellemér	609	1244	803	Nagybecskerek	805	—	Verseczrét	547	225	Módos	946
Melenze	632	111	832	N.-Becskerek-Bpart	812	415	*Temespaalis	553	232	Fény	967
Kumán	649	129	854	*Sándor-udvar	827	436	Bethlentanya	601	242	Párdány érk.	1008
Törökbecse-Aracs	715	204	932	Lázárföld.	841	452	*Szivattyutelep	611	255		
Beodra	749	288	1009	*Pusztá Kenderes	845	458	*Laudontanya	618	305		
Karlova	800	249	1024	*Lajosmajor	955	508	Nagymargita	627	316		
Nagykikinda (v.) érk.	840	329	1104	Szárca	907	530	Zichyfalva	639	329		
Temesvár	—	522	454	Szécsány (vend.) érk.	919	545	Györgyháza	651	345		
Budapest	125	—	655	Szécsány ind.	934	600	Szécsénfalva-Ráros-				
				Bóka	947	616	Istvánvölgy	706	402		
				Kanak	1004	636	*Óléc	714	418		
				*Óléc	1018	646	Kanak	723	424		
				Szécsénfalva-Ráros			Bóka	739	444		
				Istvánvölgy	1022	703	Szécsány (vend.) érk.	751	459		
				Györgyháza	1032	717	Szécsány ind.	801	514		
				Zichyfalva	1044	741	Szárca	814	531		
				Nagymargita	1059	802	*Lajosmajor	826	546		
				*Laudontanya	1108	812	*Pusztá Kenderes	838	546		
				*Szivattyutelep	1116	822	Lázárföld	842	603		
				Bethlentanya	1129	836	*Sándor-udvar	853	617		
				*Temespaalis	1137	847	N.-Becskerek-Bpart	910	641		
				Verseczrét	1145	858	Nagybecskerek érk.	—	645		
				Versecz érk.	1149	903	Nagykikinda	—	1104		
				Temesvár	317	—	Temesvár	—	454		
				Báziás	325	1129	Budapest	—	655		

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 perczig — a perczek számjegyeinek aláhúzása által (600—559) vannak megjelölve.

A *-gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételeesen fel- vagy leszállás végett áll meg.

H i r d e t é s e k.

8688. szám 1893.

(775—2.2)

Árverési hirdetmény.

Mokrin község képviselő-testülete által megszabott legeltetési díjak szedhetési joga egy évre, vagyis 1894. évi január hó 1-től ugyanaz évi december hó 31-ig tartó időszakra folyó évi december hó 30-ik napján délelőtti 9 órakor, Mokrin község tanácstermében tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek bérbe adatni fog. — Kikiáltási ár 15000 frt.

Az árverelő kötelesek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 10 százalékát, vagyis 1500 frtot bántépénzületenni.

Közelebbi feltételek alólírott előjárásnál megtekinthetők.

Mokrin, 1893. évi december hó 15.

A községi előjáróság.

Templomi orgona

jó állapotban és jó prospectussal, 7 regiszterrel a manuleben és 3 regiszterrel a pedálban (16 láb) olcsó föltételek mellett eladó.

Bővebbet szivességéből e lap kiadóhivatalában.

(754—3.3)

Árverési hirdetmény.

Az alólírott intézet részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint a lejárt zálogtárgyak az 1881. évi XIV. tcz. 15. §-a értelmében 1894. évi január hó 4-én délelőtti 9 órakor az intézet helyiségében nyilvános árverés alá kerülnek.

Ezen zálogtárgyak hosszabbítása esetleg kiváltása csak 1894. évi január hó 3-ig eszközölhető.

Nagybecskerek, 1893 december 18.

I. nagybecskereki zálogintézet.

3135. II. szám 1893.

(783—1.1)

Árlejtési hirdetmény.

A torontálvármegyei alispáni hivatal az 1893. évi november hó 30-án kelt 52445. számú rendeletével a beodrai vasuti hozzájáró ut kiépítését 10070 frt 84 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1894. évi január hó 4-ik napjának 11 órájára a torontálvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak,

hogya a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5 százaléknyi bántépénzületel ellátott zárt ajánlataikat kitüzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken, 1893. évi december hó 13-án.

Torontálvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

Hirdetmény.

A

Módosi takarékpénztár

ezennel közhírré teszi, miszerint a kamatlábot takarékpénztári könyvecskékre nézve

5%-al megállapítja.

Ezen kamat-megállapítás a mai napig takarékpénztári könyvecskékre — fel nem mondott — betéteket illetőleg

1894. évi január hó 1-én fog érvénybe lépni.

A módosi takarékpénztár elfogad uj betéteket takarékpénztári könyvecskékre, további intézkedésig

5% kamatozás

a következő felmondási határidő betartása mellett, és pedig 1894. évi január hó 1-től kezdve a felmondás

500 frt v.	1000 koronáig	15 nap
501 frt vagy 1001 koronától	1000 " "	2000 " 30 "
1001 " "	2001 " "	3000 " 60 "
3001 " "	6001 " "	5000 " 90 "
5001 " "	10001 koronán felül	pedig 6 hónap.

A tőkekamatadót a takarékpénztár sajátjából viselendi.

Kelt Módoson, 1893. évi december hó 15-én.

(776—3.2)

Az igazgatóság.

Telefon 85. szám.

Telefon 35. szám.

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek, Korona-utca 585. szám.

Legjobb

száraz tűzifa

és szagtalan

POROSZ KÖSZÉN

a Wildensteinségi hanyakból, kötartalom és minőségre nézve a száraz föld minden egyéb köszénét felülmulja.

(662—40.22)